

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 23.4.2018
SWD(2018) 117 final

DOKUMENT TA' HIDMA TAL-PERSUNAL TAL-KUMMISSJONI

SOMMARJU EŻEKUTTIV TAL-VALUTAZZJONI TAL-IMPATT

Li jakkumpanja d-dokument

Proposta ghal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-protezzjoni ta' persuni li jirrappurtaw dwar ksur tad-dritt tal-Unjoni

{COM(2018) 218 final} - {SEC(2018) 198 final} - {SWD(2018) 116 final}

Skeda tas-Sommarju Eżekuttiv
Valutazzjoni tal-impatt dwar proposta għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li tistabbilixxi standards minimi komuni għall-protezzjoni tal-persuni li jirrapportaw dwar ksur f'oqsma speċifiċi tad-dritt tal-UE
A. Htieġa li tittieħed azzjoni
Għaliex? X'inhil problema li qed tiġi indirizzata?
In-nuqqas ta' protezzjoni effettiva għall-informaturi fl-UE jxekkel l-infurzar effettiv tad-dritt tal-UE. Filwaqt li l-mekkaniżmi ta' monitoraġġ nazzjonali u l-korpi ta' infurzar qed jissahhew permezz ta' azzjoni speċifika tal-UE (jiġifieri l-ħolqien tal-aġenziji tal-UE, l-appoġġ għas-sistemi gudizzjarji nazzjonali, eċċ.), il-ksib effettiv, l-investigazzjoni u l-prosekuzzjoni ta' ksur tad-dritt tal-UE għadhom problematiċi. F'ċerti oqsma, il-ksur tad-dritt tal-UE li jista' jagħmel ħsara lill-interess pubbliku huwa diffiċli li jinkixef billi huwa diffiċli li tingabar evidenza. Rapporti mingħand informaturi b'aċċess intern għal din l-evidenza jistgħu jkunu kruċjali f'dawn il-każijiet. Konsegwentement, l-iżgurar li l-informaturi jhossuhom siguri li jirrapportaw ksur jista' jsaħħaħ l-azzjoni ta' infurzar u jtejjeb l-effettività tagħha. F'dawn l-aħħar snin, il-leġiżlatur tal-UE għaraf il-ħtieġa għal protezzjoni għall-informaturi bħala parti mill-infurzar tad-dritt tal-UE u introduċa xi elementi ta' protezzjoni u mezzi ta' rappurtar f'xi ftit atti tal-Unjoni speċifiċi għal settur. Madankollu, il-protezzjoni għadha limitata u settorjali ħafna u ma tkoprix l-oqsma ewlenin kollha fejn il-protezzjoni insuffiċjenti għall-informaturi twassal għal sottorappurtar ta' ksur tad-dritt tal-UE li jista' jirriżulta fi ħsara serja għall-interess pubbliku. Bl-istess mod, ħafna mill-Istati Membri joffru protezzjoni b'mod frammentat biss u l-livell tal-protezzjoni jvarja. In-nuqqas ta' protezzjoni suffiċjenti u konsistenti fil-livell tal-UE u dak nazzjonali jirriżulta f'sottorappurtar mill-informaturi li min-naħa tiegħu jwassal għal "opportunitàet mitlufa" biex jinkixef u jiġi evitat ksur tad-dritt tal-UE u jdgħajef l-effettività tal-infurzar tiegħu.
X'mistennija tikseb din l-inizjattiva?
L-oġettiv ġenerali huwa li jiġi indirizzat is-sottorappurtar tal-ksur tad-dritt tal-UE li jwassal għal ħsara serja għall-interess pubbliku f'oqsma fejn protezzjoni b'saħħitha tal-informaturi tista' tikkontribwixxi b'mod sinifikanti biex tikkax, tipprevjeni u tiskoraġġixxi din il-ħsara. L-oġettivi speċifiċi huma li: (i) Tissaħħaħ il-protezzjoni tal-informaturi u tiġi evitata r-ritaljazzjoni kontributiva; (ii) tingħata ċarezza u ċertezza ġuridika; u (iii) jiġu appoġġjati s-sensibilizzazzjoni u l-ġlieda kontra fatturi soċjokulturali li jwasslu għal sottorappurtar.
X'inhil l-valur miżjud ta' azzjoni fil-livell tal-UE (is-sussidjarjetà)?
L-azzjoni tal-UE biex tiġi introdotta l-protezzjoni għall-informaturi hija meħtieġa f'dawk l-oqsma fejn i) jenħteġ li jissahħaħ l-infurzar, ii) is-sottorappurtar mill-informaturi huwa fattur ewleni li jaffettwa l-infurzar, u iii) ksur tad-dritt tal-UE jista' jikkawża ħsara serja lill-interess pubbliku. Abbażi ta' dawn il-kriterji, il-protezzjoni għall-informaturi hija meħtieġa biex jissahħaħ l-infurzar tar-regoli dwar: i) l-akkwist pubbliku; (ii) is-servizzi finanzjarji, il-prevenzjoni tal-ħasil tal-flus u l-finanzjament tat-terroriżmu; (iii) is-sikurezza tal-prodotti; (iv) is-sikurezza tat-trasport; (v) il-protezzjoni tal-ambjent; (vi) is-sikurezza nukleari; (vii) is-sikurezza tal-ikel u tal-għalf, is-saħħa u l-benessri tal-annimali; (viii) is-saħħa pubblika; (ix) il-protezzjoni tal-konsumatur; (x) il-protezzjoni tal-privatezza u d-data personali, u sikurezza tan-netwerks u tas-sistemi ta' informazzjoni. Tapplika wkoll għal ksur relatat mar-regoli tal-kompetizzjoni tal-Unjoni, ksur li jagħmel ħsara lill-interessi finanzjarji tal-UE u, fid-dawl tal-impatt negattiv tagħhom fuq il-funzjonament tajjeb tas-suq intern, għal evitar tat-taxxa korporattiva. L-għoti ta' protezzjoni insuffiċjenti għall-informaturi fi Stat Membru partikolari jista' jkollu impatti negattivi mhux biss fuq il-funzjonament tal-politiki tal-UE f'dak l-Istat Membru, iżda anke riperkussjonijiet fi Stati Membri oħra u fl-UE kollha kemm hi. Protezzjoni inugwali tal-informaturi madwar l-UE timmina l-kondizzjonijiet ekwivalenti ta' kompetizzjoni meħtieġa għas-suq uniku biex jiffunzjona tajjeb u għan-negozju biex jopera f'ambjent kompetittiv b'saħħtu. B'mod partikolari, il-korruzzjoni u l-frodi fl-akkwist pubbliku li jibqgħu ma jinqabdux iżidu l-kostijiet għat-tweqqif tan-negozju, ifixkel il-kompetizzjoni u jbaxxi l-attrattività għall-investiment. Skemi li ma jinqabdux ta' ppjanar aggressiv tat-taxxa minn kumpaniji li jirnexxihom jevitaw li jhallsu sehemhom tat-taxxi jfixklu l-kondizzjonijiet ekwivalenti ta' kompetizzjoni u jirriżultaw fi tnaqqis ta' dħul mit-taxxa għal Stati Membri individwali u għall-UE kollha kemm hi (pereżempju "Luxleaks"). Riperkussjonijiet oħra huma riskji transfruntiera li jirriżultaw minn atti li jfixklu l-kompetizzjoni, prodotti perikolużi, prodotti tal-ikel u tal-għalf li jittieqgħdu fis-suq uniku, it-tniġġis tal-ambjent jew riskji għas-sikurezza nukleari, is-saħħa pubblika, is-saħħa u l-benessri tal-annimali, il-protezzjoni tal-konsumatur, il-protezzjoni tal-privatezza u tad-data personali, is-sigurtà tan-netwerk u tas-sistemi ta' informazzjoni u s-sikurezza tat-trasport fi Stat Membru wieħed li jkollhom riperkussjonijiet fuq Stati Membri oħra, u lakuni fil-protezzjoni tal-informaturi f'sitwazzjonijiet transfruntiera, li jirriskjaw li ma jkunux protetti kompletament. Azzjoni tal-UE biss, li tiżgura livell għoli konsistenti ta' protezzjoni madwar l-UE billi tipprovdi standards minimi ta' armonizzazzjoni, tista' tindirizza l-iżbilanċ fil-livell tal-protezzjoni. Barra minn hekk, azzjoni tal-UE biss tista' tallinja r-regoli eżistenti dwar il-protezzjoni tal-informaturi f'atti tal-Unjoni speċifiċi għal settur.

B. Soluzzjonijiet
X'għażliet ta' politika legiżlattivi u mhux legiżlattivi ġew ikkunsidrati? Hemm għażla ppreferuta jew le? Għaliex?
• Għażla 1: Iż-żamma tal-<i>istatus quo</i>. • Għażla 2: Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni li tiggwida lill-Istati Membri rigward elementi ewlenin ta' protezzjoni għall-informaturi flimkien ma' miżuri ta' akkumpanjament li jappoġġjaw lill-awtoritajiet nazzjonali. • Għażla 3: Direttiva li tintroduci protezzjoni għall-informaturi fil-qasam tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni, flimkien ma' Komunikazzjoni li tistabbilixxi qafas ta' politika fil-livell tal-UE, inklużi miżuri ta' akkumpanjament li jappoġġjaw lill-awtoritajiet nazzjonali; • Għażla 4: Direttiva li tintroduci protezzjoni għall-informaturi f'ċerti oqsma tad-dritt tal-UE. • Għażla 4 subgħażla 1: Direttiva skont l-għażla ta' politika Nru 4 flimkien ma' Komunikazzjoni li tistabbilixxi qafas ta' politika fil-livell tal-UE, inklużi miżuri ta' akkumpanjament li jappoġġjaw lill-awtoritajiet nazzjonali. Din hija l-għażla ppreferuta.
Liema għażla u min jappoġġgaha?
Huma biss ftit partijiet ikkonċernati kkonsultati (awtoritajiet nazzjonali) li jqisu li għażla mhux regolatorja tindirizza kompletament id-definizzjoni tal-problema u dak li jixprunaha. Fost l-assocjazzjonijiet tan-negozju, nofs dawk li wiegħbu għall-konsultazzjoni pubblika tal-Kummissjoni jappoġġjaw l-istandards minimi vinkolanti tal-UE filwaqt li l-oħrajn ikunu ssodisfati bi standards nazzjonali jew l-<i>istatus quo</i>. Il-parti l-kbira ta' dawk li wiegħbu kif ukoll is-soċjetà ċivili, it-trejdjunjins u l-Parlament Ewropew (ir-Riżoluzzjoni ta' Ottubru 2017) iqisu li qafas legiżlattiv tal-UE dwar il-protezzjoni għall-informaturi tkun l-għażla ppreferuta.
C. Impatti tal-għażla ppreferuta
X'inhuma l-benefiċċji tal-għażla ppreferuta (jekk hemm, inkella x'inhuma dawk ewlenin)?
L-għażla ppreferuta se ġġib benefiċċji ekonomiċi, ambjentali u tas-soċjetà. Se tgħin biex jinkixfu u jiġu skoragguti l-frodi u l-korruzzjoni fil-baġit tal-UE (ir-riskju attwali fit-telf tad-dħul huwa stmat għal bejn EUR 179 biljun u EUR 256 biljun). Fil-qasam tal-akkwist pubbliku, il-benefiċċju tal-protezzjoni effettiva għall-informaturi fl-UE hija stmata għal bejn EUR 5,8 biljun u EUR 9,6 biljun fis-sena. L-għażla ppreferuta se tgħin ukoll fil-ġlieda kontra l-evitar tat-taxxa. Il-kontijiet ta' trasferiment tal-profitt għal telf fid-dħul mit-taxxa għall-Istati Membri u l-UE huwa stmat għal madwar EUR 50-70 biljun. Huwa mistenni wkoll li impatti soċjali wiesgħa jaffettwaw tajjeb lin-nies u lin-negozji. L-introduzzjoni ta' protezzjoni b'saħħha għall-informaturi se ttejjeb il-kundizzjonijiet tax-xogħol ta' 40 % tal-forza tax-xogħol tal-UE li inkella ma tkunx protetta (madwar 60 miljun ħaddiem). Hija se ttejjeb l-integrità u t-trasparenza tas-settur privat u pubbliku, u tikkontribwixxi għal kompetizzjoni ġusta fis-suq uniku. Għalkemm il-benefiċċji ma jistgħux jiġu kkwantifikati, l-evidenza turi li l-informaturi jipprevjenu n-negliġenza u l-malprassi b'impatti severi, fost l-oħrajn fuq protezzjoni tal-ambjenti, sikurezza tal-prodotti, ikel u trasport, protezzjoni tal-konsumatur u saħħa pubblika.
X'inhuma l-kostijiet tal-għażla ppreferuta (jekk hemm, inkella x'inhuma dawk ewlenin)?
Il-kostijiet ta' implimentazzjoni (jiġifieri l-konformità mal-obbligu biex jiġu stabbiliti mezzi ta' rappurtar intern u kostijiet relatati) jinsabu hawn fil-qosor: • Għas-settur pubbliku l-kost totali jammonta għal EUR 204,9 miljun bħala kost ta' darba u kostijiet ta' EUR 319,9 miljun fis-sena. • Għas-settur privat (kumpaniji medji u kbar) il-kost totali mbassar huwa ta' EUR 542,9 miljun bħala kost ta' darba u EUR 1 016,7 miljun f'kostijiet annwali. • Il-kostijiet totali kemm għas-settur pubbliku kif ukoll għas-settur privat huma ta' EUR 1 312,4 miljun.
Kif se jintlaqtu n-negozji, l-SMEs u l-mikrointrapriżi?
L-għażla ppreferuta se tkopri biss lin-negozji medji u kbar u mhux se jkollha kostijiet sinifikanti – jiġifieri madwar kost ta' implimentazzjoni (ta' darba) li jammonta għal EUR 1 374 u medja ta' kost operazzjonali annwali stmat għal EUR 1 054,6 (dan jinkludi l-kostijiet għal taħriġ annwali għall-impjegati, li jista' ma jkunx meħtieġ). L-għażla ppreferuta se teżenta lil negozji żgħar u mikrointrapriżi mill-obbligu li jistabbilixxu mezzi ta' rappurtar intern (flief għal dawk fil-qasam tas-servizzi finanzjarji jew li huma vulnerabbli għal ħasil tal-flus jew finanzjament tat-terroriżmu, u f'każ li l-Istati Membri jirrikjedu dan wara valutazzjoni tar-riskju abbażi tan-natura tal-attivitajiet tat-entitajiet u l-livell tar-riskji li jirriżulta).
Se jkun hemm impatti sinifikanti fuq il-baġits u l-amministrazzjonijiet nazzjonali?
Iż-żieda mistennija fil-kost għan-nefqa għall-implimentazzjoni tar-rekwiżiti legali għall-għażla ppreferuta jammontaw għal EUR 34 miljun (madwar EUR 15-il miljun oġġla mix-xenarju bażi).

Se jkun hemm impatti sinifikanti oħra?
L-għażla se tippromwovi d-drittijiet fundamentali, b'mod partikolari l-libertà tal-espressjoni u kundizzjonijiet tax-xogħol ġusti, iżżid ir-rekwiżiti tar-rappurtar u tiskoraġġixxi ksur tad-drittijiet fundamentali fl-implimentazzjoni tad-dritt tal-UE.
D. Segwitu
Meta se tiġi rieżaminata l-politika?
Il-Kummissjoni se tippreżenta rapport ta' implimentazzjoni u rapport ta' evalwazzjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill, rispettivament, (mhux aktar tard minn) sentejn u sitt snin minn meta tiskadi t-traspożizzjoni.